

ANALIZĂ AMCHAM ROMANIA:

Poziția echilibrată a Băncii Naționale – un reper de responsabilitate și încredere pentru investitori

În această perioadă, specialiști reuniți în cadrul grupului de lucru Macroeconomics din cadrul AmCham România vă propun o serie de scurte analize cu privire la anumite evoluții îngrijorătoare în economia națională, cu scopul de a contribui la o mai bună informare și înțelegere a cauzelor și implicațiilor acestora atât în rândul membrilor comunității AmCham, cât și al publicului larg.

Analiza pe care v-o supunem atenției în continuare prezintă informații generale despre metodologia de stabilire a ROBOR și atrage atenția asupra faptului că măsurile de impozitare nefundamentate distorsionează piața financiară și semnalele politicii monetare, crescând incertitudinea cu privire la evoluțiile economice ale României.

Pe înțelesul tuturor, conform metodologiei de calcul a ROBOR publicate de Banca Națională a României (BNR), acest indicator se calculează luând în calcul cotațiile oferite de 10 instituții financiare active pe piața locală și care îndeplinesc anumite criterii legate de participarea în respectiva piață.

Din punct de vedere tehnic, nivelul ROBOR este determinat ca o medie aritmetică a cotațiilor oferite de participanții la această piață într-un interval de timp precizat de reglementare și eliminând valorile extreme din calculul mediei aritmetice. Astfel de uzanțe de calcul țin de practici statistice consacrate pe piețe financiare deschise, cu mențiunea că în alte țări metodologia și responsabilitatea publicării indicilor de referință aparțin participanților la piață pe baza unui proces de autoreglementare. În România, în schimb, metodologia este stabilită de către Banca Națională, care deține și responsabilitatea publicării indicilor ROBID și ROBOR, chiar dacă tehnic informațiile primare sunt agregate și calculul efectiv al acestor indici este efectuat de un organism terț desemnat, care aplică standardele metodologice agreate.

Dorința declarată de politicieni de a asigura condițiile ca populația să beneficieze de un cost accesibil al creditului nu poate fi realizată prin instituirea unor măsuri fiscale intempestive fără studiu de impact și în afara unei strategii fiscal-bugetare coerente, abordarea OUG 114/2019 îndepărtându-se flagrant de soluțiile fezabile propuse de știința și practica economică. Merită menționat în acest context că nivelul ROBOR este influențat semnificativ de evoluțiile economiei naționale și globale, fiind un barometru receptiv la piață.

Astfel, într-un context economic în care Guvernul și-a crescut permanent nevoile de finanțare curentă în ultimii ani este natural ca presiunea pe costul banilor să crească, influențând prin urmare în sens ascendent și costul creditelor aferente sectorului privat. De altfel, mecanismul prin care Guvernul absoarbe din piață cu precădere creditul disponibil în defavoarea celorlalți participanți din piață poartă denumirea de "crowding out effect" în literatura economică și descrie stimularea excesivă a finanțării datoriei publice în detrimentul celei private.

Aceste efecte secundare ale modului lax de gestionare a politicii fiscale asupra economiei românești în ansamblu sunt îndeobște foarte puțin abordate în dialogul public actual.

Inflația este un indicator semnificativ care determină valoarea costului creditului. Inflația în România a avut o dinamică accelerată în ultimii ani, pe fondul unor politici fiscale pro-ciclice și al creșterilor salariale necorelate cu productivitatea muncii.

Lipsa de predictibilitate și calitatea precară a politicilor publice sunt distorsiuni agravate care afectează substanțial mediul de afaceri. În contextul în care predictibilitatea politicilor publice este îndoielnică și asistăm la instituirea unor măsuri cu impact semnificativ asupra economiei naționale, în absența unui proces coerent de consultare publică, în contextul în care independența și credibilitatea BNR și a politicii monetare sunt supuse unor atacuri sistematice, incertitudinea cu privire la evoluțiile economice crește exponențial. Această creștere percepută a riscului de a face afaceri în România se reflectă inclusiv în costurile creditului.

Așadar, pentru a beneficia de costuri reduse ale creditului la nivel național propunem o abordare sistematică a factorilor menționați anterior și implementarea unor măsuri coerente care să reducă dezechilibrele macroeconomice, să limiteze accelerarea inflației și să contribuie la creșterea credibilității și competitivității economiei românești.

Camera de Comerț Americană în România militează pentru un model sustenabil de creștere economică, care să genereze bunăstare pentru cetățeni. Este important ca Guvernul să pună accentul pe investiții atât publice, cât și private, pe dezvoltarea sistematică a capitalului în toate formele sale, precum și pe fundamentarea activă a avantajelor competitive ale economiei naționale. Aceste concepte generează priorități de reglementare și dezvoltare pentru perioada următoare. Astfel, dezvoltarea capitalului intangibil, a celui uman, a piețelor financiare, ca infrastructuri esențiale pentru atragerea capitalului străin și potențarea alocării productive a celui național, reorientarea structurii cheltuielilor publice către alocări productive și încurajarea economisirii sunt câteva exemple de astfel de priorități.
